

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

2017

MEPUTSO: 70

NAKO: Diiri tše 2

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 14.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Badišiša ditaelo ka šedi pele o thoma go araba dipotšišo.
2. O se ke wa leka go bala lephephe ka moka. Lebelela diteng letlakaleng le le latelago gomme o laetše dinomoro tša dipotšišo tša dingwalo tšeo o di badilego. Ka morago ga moo, bala dipotšišo gomme o kgethe tšeo o nyakago go di araba.
3. Lephephe le arotšwe ka DIKAROLO TŠE NNE:

KAROLO YA A:	Padi	(35)
KAROLO YA B:	Papadi/Terama	(35)
KAROLO YA C:	Dikanegelokopana	(35)
KAROLO YA D:	Theto	(35)
4. Araba dipotšišo TŠE PEDI fela go tšwa DIKAROLONG TŠE PEDI.

KAROLO YA A:	PADI	
	Araba dipotšišo ka moka.	
KAROLO YA B:	PAPADI/TERAMA	
	Araba dipotšišo ka moka.	
KAROLO YA C:	DIKANEGELOKOPANA	
	Araba dipotšišo ka moka.	
KAROLO YA D:	THETO	
	Araba dipotšišo ka moka.	
5. Diriša lenanetekolo.
6. Latela ditaelo ka šedi go KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE.
7. Nomora dikarabo tša gago go swana thwii le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona ka gare ga lephephe la dipotšišo.
8. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
9. Kakanyo mabapi le taolo ya nako:
Šomiša tekano ya metsotso ye e ka bago ye 60 KAROLONG YE NNGWE le YE NNGWE.
10. Ngwala ka bothakga, ka mongwalo wa go balega.

LENANETEKOLO

KAROLO YA A: PADI		
Araba dipotšišo KA MOKA.		
NOMORO YA POTŠIŠO	MEPUTSO	NOMORO YA LETLAKALA
1.1 <i>Kgati ya moditi</i>	18	5
1.2 <i>Kgati ya moditi</i>	17	6
KAROLO YA B: PAPADI/TERAMA		
Araba dipotšišo KA MOKA.		
2.1 <i>Di šitile Phaahla</i>	17	7
2.2 <i>Di šitile Phaahla</i>	18	8
KAROLO YA C: DIKANEGELOKOPANA		
Araba dipotšišo KA MOKA.		
3.1 'O swere Jackpot'	18	10
3.2 'Bošego ga bo rone nta'	17	11
KAROLO YA D: THETO		
Araba dipotšišo KA MOKA.		
4.1 'Tebatšo'	17	12
4.2 'Moemedi'	18	13

LENANETEKOLO/LENANEOTSHWAYOTSHWAYO

Dira leswao (✓) go lenanetekolo le le latelago go kgonthišiša ge e ba o lateletše ditaelo gabotse.

KAROLO	NOMORO YA POTŠIŠO	PALO YA DIPOTŠIŠO TŠEO DI ARABJAGO	LESWAO (✓)
A: Padi	1.1–1.2	1	
B: Papadi/Terama	2.1–2.2	1	
C: Dikanegelokopana	3.1–3.2	1	
D: Theto	4.1–4.2	1	

HLOKOMELA: Kgonthišiša gore o arabile dipotšišo go tšwa dikarolong tše PEDI fela.

KAROLO YA A: PADI**POTŠIŠO YA 1: KGATI YA MODITI – OK Matsepe**

Bala ditsopolwa tše ka šedi gore o tle o kgone go araba dipotšišo.

1.1 SETSOPOLWA SA A

'Lekgotla, ditaba tše ke tše boima ka gore kwang tabakgolo ke gore barwa bakhwi ba Kgoši Ntweleng le bona ba ipakela ka noši gobane ge nkabe go se bjalo, nkabe ba sa dire ka mokgwa woo mmagosetšhaba a bolelago ka gona. Nnaena ke bona go se bokaone bjo bo phalago gore Mmatshapho a gatollele yo mongwe le yo mongwe dikobo, mo gongwe di ka mo tsogela.'	5
'Ge di ka se mo tsogele?'	
'Ge di ka mo tsogela?'	
'Ke re na ge di ka se mo tsogele re tla fetša ka goreng?'	
'Ke re na ge di ka mo tsogela re tla fetša ka goreng?'	10
'O mphetola bjang mošaa?'	
'Mošaa ke lekgole leo la gago!'	
<u>Ba ile ge ba rutlologa banna ba ba lesetša ka ge ba be ba tennwe ke go hlwa ba namola bona ka mehla, diphankga tša swarana tša lešana meriri tša thumana ka matolo gwa šala go dutladutla mookola go tshwewa le meno gobane go be go gahlane tša mpshikela.</u>	15
Basadi ba be ba duletše selo le go ratharathela gore ba namolwe, fela tše ya ba lefeela ka gore banna ba ile ba re a ba namolweng ke lena le ba šokelago ka gore renaena ba re topetše ... gwa tla Mmatshapho ka noši, a ba rapela a re hle se lweng ka lebaka la ka bana ba sebatakgomo sa banna.	20
	[Letl. 14]

- 1.1.1 Tikologo ya padi ye ke ya mohuta mang? Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 1.1.2 Efa tswalano ya Mmatshapho le Kgoši Ntweleng. (1)
- 1.1.3 Thulano ya setsopolwa se ke ya mohuta mang? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 1.1.4 Efa semelo sa banna ba, go ya ka setsopolwa se. (1)
- 1.1.5 Ka dintlha TŠE THARO efa mohola wa poledišano setsopolweng. (3)
- 1.1.6 Moya wo o fokago setsopolweng se ke wa mohuta mang? Fahlela. (2)
- 1.1.7 Go ya ka tsebo ya gago ya padi ye, molwantšhwa ke mang? Fahlela. (2)
- 1.1.8 Maikutlo a gago ke afe mabapi le polelo ya Mmatshapho lefokong la mafelelo? Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)

LE

1.2 **SETSOPOLWA SA B**

'O tla nkwa wa ba wa nkwešiša, wena Dianthona?'

'Sebatakgomo.'

'Morwedi wa gago e lego Kgabagare, go tloga lehono-a ke tloge ke re go tloga gonabjale, ke ketapele e sego tatedi ya Kwelapele, morwedi wa Tetedi o nkwe o be o nkwešiše, gomme e be e le gore o nkwetše sa ruri o bile o nkwešišeditše sa ruri.'

5

... Go ile go sešo gwa fetša pelo, barongwa bale Kgoši Nkgotlelele a bego a ba romile ga Tetedi ba tla le tšohle tšeo di bego di nyakega, Kgoši Nkgotlelele a laela gore go gotšwe poo ya mollo wa mehwelele woo ditlhohletšwa tša ntshe e ilego ya ba metholwane ka ge yona e itukela ka pela.

10

O ile mola o looditše hlaya tša go tla go ja nama ya mmešwa, kgoši a laela gore ditšohle tšela di tšwago go tšewa ga Sefatamollo di lahlele go wona, go tloge go thongwa ka letlalo la nkwe le pheta ya thaga gammogo le phate ya magoši e lego letlalotau. Phalafala ya koma gammogo le leparapatla la go bitša dipitšo le tšona di ile tša tšhungwa.

15

... Mmatshehla ga a ka a tseba gore a ka dira eng bjang ka gore kgoši o mmoditše gore ka ge yena a ile a itlholora phatlalatša gore yena a ka se kgone go kgotlelele motho wa go swana le Nkgotlelele, ... mmagosetšhaba ke Ntlogele!

20

[Letl.172]

- 1.2.1 Efa lefelo la ditiragalo tša setsopolweng se. (1)
- 1.2.2 Akaretša setsopolwa se ka dintlha TŠE THARO. (3)
- 1.2.3 Setšweletšwa se se utolla semelo sa mohuta mang sa Kgoši Nkgotlelele. Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 1.2.4 Setsopolwa se se tšweletša legato lefe la thulaganyo. Tiiša karabo ya gago ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 1.2.5 Hlaloša tema ye e kgathwago ke moanegi setsopolweng se ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.2.6 Akanya molaetša wa setsopolwa se ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.2.7 Thulano ya padi ye e utolla mafokodi afe a setšhaba ka kakaretšo. Ntšha dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.2.8 Utolla bokamorago bja tiragalo ya temana ya mafelelo ya setsopolwa ka dintlha TŠE PEDI. (2)

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 35

KAROLO YA B: PAPADI/TERAMA**POTŠIŠO YA 2: DI ŠITILE PHAAHLA – SN Tseke**

Bala ditsopolwa tše ka šedi gore o tle o kgone go araba dipotšišo.

2.1 SETSOPOLWA SA C

<i>(Ke mosegare wa sekgalela, Lehlanye, Thakgole le Botankane ba dutše kgorong, go bonala go batamela Morutiši Namele le Theepe.)</i>		
THAKGOLE:	Re gona, re ka ra lena babinatau, re sa lebale go le botšiša tša mešomong ya lena.	
THEEPE:	Re gona le ge re bina tlepane re le banna.	
THAKGOLE:	O bolela dife monna? O a re tšhoša ka gore matšatši a lefase le eme ka maoto.	5
LEHLANYE:	<i>(O ba tsena ganong.)</i> Monna Theepe, o ra gore ga o tsebe ge lehono barutiši ba rongwa ke barutwana, ba laolwa ke bona ba bile ba sa šie go ba iša diatla?	
BOTANKANE:	Aowa monna Lehlanye! Efa bana ba gago nako ba re fe seo ba se tletšego.	10
THEEPE:	Ke a leboga Mokwena. Re romilwe ke hlogo ya sekolo go le tsebiša gore morwa wa Lehlanye wa mafelelwana o šetše a swere beke ya bobedi a sa bonale sekolong, gomme o nyaka go kwa ge e ba motswadi o tseba eng ka ga ngwana yoo na?	
LEHLANYE:	Mafefo! O re hlogo ya sekolo o reng? Gape nna ke tseba ge Tihakolane a romilwe ke sekolo le dithaka tša gagwe Tshwane go emela sekolo lekgotleng le legolo la Nanarisi.	15
THEEPE:	<i>(O thoma go sega, gomme o a homola, gomme o tšwela pele ka polelo.)</i> Ke therešo rragorena, ngwana yoo ga se yena fela a sego sekolong. E tloge e le ba mmalwa.	20
[Letl.6]		

- 2.1.1 Efa nako ya ditiragalo tša setsopolweng? (1)
- 2.1.2 Tšweletša tikologo ya ditiragalo tša setsopolweng se. Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 2.1.3 Na setsopolwa se se ka bapalega sefaleng? Tšweletša dintlha TŠE THARO go gatelela karabo ya gago. (3)
- 2.1.4 Mantšu a ka mašakaneng a bitšwa eng? Ngwala mehola YE MERARO ya mantšu a. (4)
- 2.1.5 Ke thuto efe yeo e tšweletšwago ke polelo ya Theepe ya bobedi setsopolweng se? Fahlela karabo ya gago ka dintlha TŠE PEDI. (2)

- 2.1.6 Polelo ya mafelelo ya Lehlanye e utolla semelo sefe sa Tlhakolane? (1)
- 2.1.7 Akanya maikutlo a Lehlanye ka morago ga polelo ya Theepe. Efa dintlha TŠE PEDI. (3)
- 2.1.8 Utolla kgopolokgolo ya Theepe yeo e tšweletšwago ke mantšu ao a thaletšwego. (1)

LE

2.2 SETSOPOLWA SA D

TLHAKOLANE:	O se lebale Serepelele yo a nwago le rena mabjala dišepining, a re fago le motšoko le matekwane.	
LEFAGWANA:	Ke a dumela gore le nna le tla ntumelela go bala bao ke ba tsebago le ge ke le ngwanenyana.	
NAMELE:	Re nyaka ba go swana nago basadi gobane nako yela ya go re sa mosadi ke go dumela le go rongwa le ge a sa kwešiše e fetile le bagologolo. O dumeletšwe.	5
LEFAGWANA:	Sa mathomo ke nyaka go tseba gore a ke nako mang.	
NAMELE:	Ke bošego ka ge e šetše e feta iri ya seswai gonabjale.	
LEFAGWANA:	Ke a leboga mohlomphegi. A ka ge e le bošego a yo Namele yena o itokišetša neng tšeo a yago go di ruta bosasa? Nna ke bona e le tshwanelo go seba barutiši re se na yo mongwe wa bona ka gore re tšile go šia go bolela.	10
TLHAKOLANE:	Aowa rakgadi, gape yo Namele ke maditsela wa rena dikopanong tše kgolo go tšona go nyakegago dirutegi. Ke ka lona lebaka leo o bonago a le mo le rena.	15
LEFAGWANA:	A na le dumela gore le ka moso ge re le basadi le banna, re na le malapa a rena, Namele e be yena moemedi goba maditsela? <u>A ke re go tla be le gona go nyakega bona ba go rutega?</u>	20
DITSHERE:	Ke yo monnyane eupša nna ke kwa yo Lefagwana a sa bolele selo a bile a senya nako.	

[Letl. 12]

- 2.2.1 Tšweletša semelo sa Serepelele go ya ka polelo ya mathomo ya Tlhakolane. Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 2.2.2 Efa dintlha TŠE PEDI tšeo di laetšago katlego ya papadi ye. (2)
- 2.2.3 Efa mohuta wa thulano ya setsopolwa se gomme o fahlele ka lebaka. (2)

- 2.2.4 Na mohola wa poledišano ya setsopolwa se ke ofe? Fahlela ka dintlha TŠE THARO. (3)
- 2.2.5 Tšweletša molaetša wa papadi ye ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 2.2.6 Hlaloša kgwekgwe ya setsopolwa se ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 2.2.7 Efa kgegeo yeo e tšweletšwago ke polelo yeo e thaletšwego. (1)
- 2.2.8 Akanya ponelopele ya gago mabapi le ditiragalo tša mo setsopolweng. Efa dintlha TŠE PEDI. (2)

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 35

KAROLO YA C: DIKANEGELOKOPANA**TŠA LEFASE GA DI FELE – MFC Matshela le ba bangwe****POTŠIŠO YA 3****3.1 'O SWERE JACKPOT'****SETSOPOLWA SA E**

Gona fao Megabaru a re tširo! Mologadi a makatšwa ke go bona mogwera wa gagwe a thoma go tšhoga, kudumela le yona e tla sefahlegong eka motho a nelwa ke pula. O ile ge a bula molomo a re: 'Mologadi, o na le molomo wa go go feta. Ntšwele motse pele ke go dira kotsi.' Ke nnete, Mologadi a no bona gore go tloga ka madi ga go botse, le yena a itota ka go tšwa ntle le go laela. 5

Mantšiboa a lona letšatši leo Mologadi a go tšwa ka ga Megabaru le morago a sa lebelele, go ile gwa lala go diregile taba. Ka boiri ya senyane Megabaru o ile a ya gagaboMologadi. Ge a fihla a hwetša Mologadi a no ba a nnoši ke moka ba nama ba dula fase ba thoma tšela tša mosegare. 10
Go ile gwa fihla fao Megabaru a rego, 'Mogwera o tla ntshwarela, ga ke tsebe gore mosegare ke be ke tsenwe ke eng. Ge o mpona ke tlile fa, ke tlile go go kgopela gore o se di iše hlogong ebile o se di botše motho.' ... Ka morago Megabaru a kgopela difata mme Mologadi a mo felegetša.

... Ba no re go tšwa ka jarata ya gabomologadi, Mologadi a no makala 15
monna tsoko a mo šupile ka selo tsoko se setelele, yonayona AK47 a re,
Se ga se mmago!

[Letl.19]

- 3.1.1 Efa nako le lefelo tša ditiragalo tša mo setsopolweng se. (2)
- 3.1.2 Tsopola sekapolelo sa pheteletšo lefokong la mathomo go laetša maemo ao Megabaru a bego a le go ona. (1)
- 3.1.3 Temana ya mathomo e tšweletša thulano, efa mohuta wa thulano gomme o fahlele ka mabaka A MABEDI. (3)
- 3.1.4 Akaretša temana ya mathomo ka lefoko LE TEE. (1)
- 3.1.5 Tšweletša tema yeo e kgathwago ke moanegi ka dintlha TŠE THARO. (3)
- 3.1.6 Go ya ka setsopolwa se utolla semelo sa Megabaru ka dintlha TŠE PEDI gomme o di fahlele. (4)
- 3.1.7 Maikutlo a gago ke afe mabapi le maitshwaro a Megabaru? Fahlela. (2)
- 3.1.8 Hlatholla molaetša wo o tšweletšwago ke lefoko la go thalelwa. (1)

LE

3.2 'BOŠEGO GA BO RONE NTA'

SETSOPOLWA SA F

Motlelebeng o ile a topa mankgeretla, a a phathakga ka lehwapeng mola dieta di le ka seatleng sa ngele. Diaparo tšeo di no olelwa le semeetseng ka gare ga leswiswi. Seetšana se senyenyane seo se bego se bonala, e be e le sa thelebišene ya mmala. Lobisa o be a sa tšhuma lebone ge a notlollela monna wa gagwe, Thaere. Lebatl le no re go bulega, Motlelebeng a thula Thaere wa batho ka lebelo la kolo. Thaere o ile a šala a elwa le go tsoga mola Motlelebeng a šetše a fihlile lebatong la tlase ka *lefithi*. Gore o tšamile a ikapeša bjang ga go tsebe motho. 5

Motlelebeng ge a tshela mmila wa Banket a lebile mokutwaneng wa gagwe Hing Point, e be eke ke mpšhe yeo e tšeešwego mae. 10

O ile a fihla *foleteng* ya gagwe a hlakahlakane, a bile a itaetša gore o phonyokgile leganong la sebata. O be a hlobaetše eke ke segaswi sa Damara.

Motlelebeng o ile a hlobola gore a kgone go ikhutša a le ka dikobong. Aowi! Fao gona Mpho o ile a tlalwa dimpa ge a bona monna wa gagwe a hlobola motšwarelo wa mosadi. 15

Gatee fela khumagadi yeo ya ga thobela, ya re go sekotamaledu: 'Aowi! Wena Motlelebeng, motšwarelo wo o aperego ke wa mosadi goba morwedi wa mang?'

[Letl.80]

- 3.2.1 Efa tikologo ya ditiragalo tša setsopolweng se. Fahlela ka dintlha TŠE PEDI go tšwa temaneng ya mathomo. (3)
- 3.2.2 Laetša ka mokgwa woo baanegwa ba: Lobisa, Thaere le Motlelebeng ba tswalanago ka gona. (2)
- 3.2.3 Tsopola mafoko A MABEDI ao a laetšago moya wa letšhogo go Motlelebeng. (2)
- 3.2.4 Setsopolwa se se tšweletša Motlelebeng bjalo ka motho wa mohuta mang? Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (4)
- 3.2.5 Na moanegwathwadi wa setsopolwa se ke mang? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 3.2.6 Go ya ka dinyakwa tša kanegelokopana na mongwadi o atlegile go thumo ya gagwe? (1)
- 3.2.7 Polelo ya mosadi wa Motlelebeng e tšweletša maikutlo afe? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 3.2.8 Tšweletša thuto yeo e utollwago ke mongwadi ka polelo ya Mpho. Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (2)

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 35

KAROLO YA D: THETO**DIRETO TŠA SESOTHO SA LEBOA – Prof. DM Kgobe****POTŠIŠO YA 4**

Araba dipotšišo TŠE PEDI.

4.1 Bala sereto sa ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

TEBATŠO – Dr MA Makgopa

- 1 O nkgahlile ngwan' a Serogole
- 2 O nkgahlile ka dilo ka moka tša gago,
- 3 Tšatši la mathomo ngwana' Serogole,
- 4 Ke rile ke go bona ka kwa ke kgahlega,
- 5 Ke rile go go bona o sepela,
- 6 Ka bona o sepela ka go nanabetša,
- 7 E ke o katse e iketletše go sepela.
- 8 Kgarebe sebakwa ke masogana,
- 9 Kgarebe ya nko ya lenono,
- 10 Nko ya go etša ya boramošweu.
- 11 Ngwan'a Serogole ge o bolela,
- 12 Ka ganong go tšwa gauta.
- 13 Ke be ke ipotša gore mo ke lego gona,
- 14 Ke bofelong bja bophelo.
- 15 Ke rile go go bona,
- 16 Ka thobologa pelo,
- 17 Ka tloga bošuaneng bja ka,
- 18 Ka lebaka la gago ngwan'a Serogole,
- 19 Wa nthoba pelo bokathoba ya Makgowa,
- 20 Ka bona bophelo go nna bo le gona
- 21 Wa ntebatša mahloko le mašwana Tebatšo.
- 22 Ke leboga bošego le mosegare,
- 23 Gobane ke kgale ke gerema le lefase,
- 24 Motho wa go swana le wena ga a gona.
- 25 O nkagile, o nthekgile ka gohle,
- 26 Ke tla go leboga bošego le mosegare.
- 27 Tebatšo, moswana o boletše a re;
- 28 'Montshepetšabošego ke mo leboga bo sele.'
- 29 Go nna go pala kae Tebatšo,
- 30 Gore ke leboge bo sele,
- 31 Ga go pale ngwan'a Serogole,
- 32 Gobane ke phela ka wena,
- 33 Bophelo ntle le wena ga bo gona.
- 34 O nkagile ka ba motho ka wena,
- 35 Ka phadima ka wena Tebatšo.

[Letl.65–66]

- 4.1.1 Sereto se ke sa mohuta mang? Fahlela. (2)
- 4.1.2 Tsofola mehlala YE MEBEDI ya poeletšo temathetong ya mathomo gomme o tšweletše mohola wa yona. (3)

- 4.1.3 Akaretša tematheto ya bobedi ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 4.1.4 Efa moya wo o fokago seretong se. Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 4.1.5 Hlaloša mošomo wa fegelwana mothalotheong wa 25 ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 4.1.6 Hlaloša kgopolo yeo e tšweletšwago ke seema sa mothalotheong wa 28 ge se šomišitšwe ka tsela ye mo seretong. (2)
- 4.1.7 Tšweletša maikutlo a moreti go ya ka tematheto ya mafelelo. (2)
- 4.1.8 Efa mohuta wa sekapolelo mothalotheong wa 12 gomme o ahlaahle mohola wa sona. (2)

LE

- 4.2 Bala sereto sa ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

MOEMEDI – RM Madiga

- 1 Mehlang yela ya kgale o be o le kae?
 2 O be o le kae wena Moemedi?
 3 O be o le kae ke tshwenyega
 4 Ke tshwenywa ke baloi le dingaka?
 5 Ge e le Sathane yena ga ke sa bolela,
 6 Ke be ke sehlefetše bjalo ka mobu,
 7 Ke foforega boyana ke sa kgahle motho
 8 E le ge Sathane a ntseneletše.
 9 Tsela ya gago go e tseba nkhokho!
- 10 Ke be ke fahlilwe ke sa tsebe botse le bobee,
 11 Ke gakilwe wa meetsemagakwa tlhokaboeelelo,
 12 Ke se na bodulo ke le fela tshwaamare
 13 Ke sengwa lešilwana la lešilapuleng.
 14 Moemedi moemela šabana la bommamotho
 15 O gorogile go nna wa senakangwedi swiswing
 16 Ka lebana le Wena bošego le mosegare serokaphatla
 17 O tumotše wa pelolebje, o gohlomeditšepelomoya.
- 18 Ke kgale ke hubaka le bomatšhekge,
 19 Ke kgale ke phuphura dirokolo le makokoro,
 20 Ke kgale ke galampela merelewa le mereselewe
 21 Ke sa tsebe ge o le gona moemedi
 22 Ke sa tsebe ge o phediša tšohle diphedi.
- 23 Maribiši le maribišana a bošego
 24 Hleng moloi o be a raloka ka nna?
 25 Tlhakeng ya ntlo ya ka o ralokile:
 26 Dilotsoko di fofa godimo ga ntlo,
 27 Dikokotitsoko di kokotile go la ka lebatingwako,
 28 Dilotsoko di nkokotela lebating,
 29 Anthe ke dirongwarongwana tša bona baloi,
 30 Ke rile go fihla tseleng ya gago Moemedi,
 31 Moloi wa mokgalabje nankhono ke mošemanyana,
 32 Moloi wa mokgekolo mamohla ke ngwanenyana,
 33 Moemedi, kae kapa kae o nketela pele.

[Letl.63]

- 4.2.1 Efa sebopego sa ka ntle sa sereto se ka dintlha TŠE THARO. (3)
- 4.2.2 Tsopola kelelothalo o be o fe le mohola wa yona temathetong ya mathomo. (2)
- 4.2.3 Tsopola mohlala wa potšišorethoriki temathetong ya mathomo o be o fe le mošomo wa yona. (2)
- 4.2.4 Ka dintlha TŠE PEDI hlaloša mošomo wa sešura go ya le ka mo se šomišitšwego ka gona mothalotheong wa 17. (2)
- 4.2.5 Laetša ka fao kgethontšu mothalotheong wa 18 e tšweletšago tlhalošo ka gona. Efa dintlha TŠE PEDI. (4)
- 4.2.6 Hlogo ya sereto se ke sekai. Hlaloša gore e kaya eng. (1)
- 4.2.7 Ka dintlha TŠE PEDI laetša thuto yeo e tšweletšwago ke methalotheto 15 le 16. (2)
- 4.2.8 Tšweletša maikutlo a moreti methalothetong ya 30–33. (2)

PALOMOKA YA KAROLO YA D: 35
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 70